

VUOSIKERTOMUS 2019

Kesäretki Tallinnaan

2019

“Mieli virkistyy ja aivot aktivoituu. Olen saanut avaimia pärjäämiseen. Ryhmässä on kiva olla.”

**Kouvola seudun
Muisti ry**
Muistiliiton jäsen

Sisällys

1. YHDISTYS	3
TOIMIHENKILÖT.....	3
YHDISTYKSEN KOKOUKSET	4
JÄSENET	4
YHDISTYKSEN TALOUS.....	4
TIEDOTTAMINEN	5
TOIMINTAA.....	5
Vappujuhlat	5
Yhdistyksen kesäretki	6
Muistiviikko 2019.....	6
Yhdistyksen pikkujoulut 2019	6
Vuoden omaishoitajan palkitseminen	6
Muuta merkittävää.....	6
2. <i>MUISTISAIRAUKSIEN ASiantuntija- JA Tukikeskus KYMENLAAKSON MUISTILUOTSI.....</i>	8
TOIMINNAN YDINOSA-ALUEET.....	9
ASIAKASTYÖ.....	10
VAPAAEHTOIS- JA VERTAISTOIMINTA.....	12
VAIKUTTAMISEN JA VERKOTTUMISEN TOIMENPITEET	13
Kymenlaakson Muistiaktiivit -ryhmä	13
Eduskuntavaalikampanja -muistinpuolustajat	13
Medianäkyvyys	14
Yhteistyö	14
Alueellinen muistiyhdistysyhteistyö	16
Kansainvälinen aivoviikko – Vaali aivojasi	16
Muistifoorumi – Muistisairaana ihmisen hyvä hoito ja voimaannuttava ohjaaminen	17
Muistiviikko 2019.....	18
Kehittävä vertaiskäynti	18
Asiantuntijuuden ylläpito	18
PROJEKTIN RESURSSIT	19

1. YHDISTYS

Kouvolan seudun Muisti ry:n tarkoituksena on toimia muistisairautta sairastavien henkilöiden ja heidän omaistensa hyväksi, tukea heidän parissaan työskenteleviä ammattihenkilöitä sekä edistää aivoterveyttä.

Kouvolan seudun Muisti ry on perustettu 14.6.1990. Yhdistyksen toimialueena on Kouvola. Yhdistyksen Muistiluotsitoiminta tarjoaa neuvontaa, ohjausta, vertaistukiryhmiä ja ajankohtaista tietoa muistiin liittyvistä asioista. Toimintamuotoina ovat olleet yksilö- ja ryhmätapaamiset, luennot ja yleisötilaisuudet. Yhdistyksen palveluja käyttivät yksityiset henkilöt, sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset, opiskelijat, alueemme yhdistykset sekä vanhus- ja vammaisjärjestöt. Yhdistyksen toiminnassa oli apuna myös vapaaehtoisia eri tapahtumissa.

Yhdistyksen arvot ovat asiantuntijuus, eettisyys, osallisuus. Yhdistyksen ihmiskäsitys on holistinen, ihminen nähdään tasavertaisena, aktiivisena ja vastuullisena.

Yhdistyksen visio (2020) on määritelty seuraavasti: yhdessä muistisairaiden ihmisten, heidän läheistensä, yhteistyökumppaneiden ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa on aikaan saatu muistiystävällinen Kymenlaakso. Yhdistyksen strategia 2017–2020 jalkautuu Muistiluotsitoiminnan ja yhdistystoiminnan avulla käytäntöön.

Yhdistys on alan kattojärjestönä toimivan Muistiliiton jäsen ja maksaa keskusliitolle vuosittain jäsenmaksutuloista 4 €/ jäsen. Yhdistys on myös Vanhustyön keskusliiton ja Suomen Muistiasiantuntijat ry:n jäsen.

TOIMIHENKILÖT

Yhdistyksen puheenjohtajana on toiminut Tiina Köninki ja varapuheenjohtajana Merja Mänttari. Muut hallituksen varsinaiset jäsenet ovat olleet Anne Koivula, Kimmo Mäkinen ja Johanna Niskanen. Hallituksen varajäsenenä ovat toimineet Heini Lämsä, Emma Kujala, Tuija Ahola ja Stiina Nikki.

Muistiluotsityöntekijöinä yhdistyksessä ovat toimineet 100% työajalla: Tarja Levonen, Sanna Hellsten, Tiina Orava ja Jenni Pussinen. Työntekijöiden apuna avustavissa tehtävissä on toiminut Kirsi Anttila palkkatuella (100%) yhdistyksessä 31.7.2019 asti tehtävänä järjestöavustajan tehtävät 24h / viikko. Kuntouttavaan työtoimintaan ovat osallistuneet Mikael Sinkkonen ajalla 10.4.–9.8.2019 kahtena päivänä viikossa 4h/päivä ja Harri Kunnasluoto ajalla 2.9.–30.11.2019 kahtena päivänä viikossa 4h/päivä.

Yhdistyksen ja Kymenlaakson Muistiluotsi toiminnan kirjanpidosta on huolehtinut tilitoimisto Areniatili Oy, kirjanpitäjä Satu Sorsa.

Yhdistyksen tilintarkastajana on toiminut Piia Kemppi-Lampen HT KPMG Oy Ab ja varatilintarkastajana KPMG Oy Ab.

YHDISTYKSEN KOKOUKSET

Hallitus kokoontui vuoden 2019 aikana kuusi kertaa. Hallituksen jäsenille ei maksettu kokouspalkkioita eikä kilometrikorvauksia vuonna 2019.

Kevätkokous pidettiin 25.4.2019 klo 18:00 yhdistyksen kokoustilassa. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2018 vuosikertomus ja tilinpäätös. Syyskokous pidettiin 28.11.2019 klo 18:00 yhdistyksen kokoustilassa. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2020 toimintasuunnitelma ja talousarvio.

Syyskokouksessa valittiin tilintarkastaja seuraavalle tilikaudelle. Tilintarkastajaksi valittiin HTM Pia Kemppi-Lampen, varalla KPMG-yhtiö. Hallituksen varsinaisista jäsenistä erovuorossa olivat Tiina Köninki ja Emma Kujala. Uudeksi hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Anna-Kaisa Husu. Anne Koivula, Johanna Niskanen ja Stiina Nikki eivät jatkaneet hallituksessa.

Hallituksen jäseniksi vuodelle 2020 valittiin Anna-Kaisa Husu, Merja Mänttari, Kimmo Mäkinen, Tuija Ahola ja Emma Kujala. Varajäseniksi valittiin Heini Lämsä ja Tiina Köninki.

Muita vuonna 2019 kokouksia, joihin hallituksen jäsenet osallistuivat: Kymenlaakson Muistiluotsin kehittämistyöryhmän kokoukseen 15.1.2019 Tiina Köninki, Muistiliiton järjestämään yhdistysjohdon päivään 2.2.2019 Helsingissä puheenjohtaja Tiina Köninki ja toiminnasta vastaava Tarja Levonen.

JÄSENET

Yhdistyksessä oli 31.12.2019 yhteensä 311 maksanutta jäsentä. Jäsenmaksun suuruus oli 20,00 € jäseniltä ja 55,00 € kannattaja- ja yhteisöjäseniltä.

YHDISTYKSEN TALOUS

Yhdistystoiminnan rahoitus koostuu jäsenmaksuista, varainhankinnasta sekä alueemme kuntien vapaaehtoisista yleisavustuksista.

Yhdistyksen varsinaisen toiminnan tilikauden ylijäämä oli 2491,03 €. Yhdistyksen varainhankinta tuotti yhteensä 438,20€. Kokoustilaa on vuokrattu ulkopuolisille 15,00 €/tunti. Kokoustilan vuokratuotto oli yhteensä 795,00 € ja muut tuotot 1247,57€. Yhdistyksen jäsenmaksut tuottivat yhteensä 6885,00 €, josta yhdistys maksoi keskusjärjestölle yhteensä 1284,00€. Yhdistyksen toimintaa on tuettu yleisavustuksilla vuonna 2019 yhteensä 1850,00€.

Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (myöhemmin STEA) valmisteleman avustusehdotuksen mukaisesti Kouvolan seudun Muisti ry:n hallinnoimalle Muistisairauksien asiantuntija- ja tukikeskus Kymenlaakson Muistiluotsi toiminnalle vuodelle 2019 pysyvää toiminta-avustusta 257554,00 €

TIEDOTTAMINEN

Jäsenkirjeitä lähetettiin vuoden 2019 aikana neljä. Muistiluotsityöntekijät hoitivat niiden lähettämisen.

Kouvolan seudun Muisti ry:n monipuolisesta toiminnasta tiedotettiin yleisillä ilmoitustauluilla, toimintakalentereissa ja paikallis- ja ilmaisjakelulehdissä tilaisuuden mukaan. Kaikissa Kymenlaakson Muistiluotsin toimintaan liittyvissä yleisö- ja luentotilaisuuksissa kerrottiin myös yhdistyksen toiminnasta. Yhdistyksen Internet-kotisivuilla julkaistiin ajankohtaista tietoa Muistiluotsien toiminnoista ja yhdistyksestä sekä tulevista tapahtumista. Kouvolan seudun Muisti ry:llä on Facebook sivut, jota työntekijät päivittävät.

Hallituksen jäsenistä Tuija Ahola ja Kimmo Mäkinen sekä vapaaehtoistoimijoita osallistuivat Kouvolaan järjestettyihin omaishoitajille järjestettyihin infotilaisuuksiin sekä senioritapahtumiin.

TOIMINTAA

Vappujuhlat

vietettiin yhdistyksen kokoustilassa vappuaattona. Dj Tiina O soitti toivemusiikkia tietokoneen välityksellä ja rokkaamaankin päästiin.

Yhdistyksen kesäretki

Yhdistyksen kesäretki oli Tallinnaan 14.8.2019. Linja-auto starttasi Kouvolan Matkakeskuksesta klo 7.30 kohti Länsisatamaa, josta Tallink Megastar purjehti kohti Tallinnaa. Kyydissä oli 26 aamuvirkkua matkaajaa. Linja-auto oli mukana Tallinnassa. Meille varattu 2 tunnin opastettu kierros paikallisen suomea puhuvan oppaan johdolla oli mielenkiintoinen. Paluu matkalle lähdettiin Tallink Starilla, jossa kesäretkeläisille oli varattu päivällinen laivan seisovasta pöydästä.

Muistiviikko 2019

Muistiviikolla järjestettiin Kouvolan kansalaisopistolla avoin yleisöluento. Geriatrian erikoislääkäri Marja Manninen-Ollberg luennoi ”Kuinka tunnistaa muistisairaudet?”. Kouvolan keskuskirkossa Muistimessun jälkeen oli mahdollisuus tavata yhdistyksen edustaja ja muistiluotsityöntekijä.

Yhdistyksen pikkujoulut 2019

Pikkujoulut vietettiin perinteisissä merkeissä yhdistyksen kokoustilassa. Paikalle saapui mukavasti ihmisiä. Tarjoiluna oli riisipuuroa kanelin ja sokerin kera, päälle kuppi kahvia ja pipareita. Vapaaehtoiset laulattajat johdattivat yhdistyksen väen iloiseen joulutunnelmaan sekä joulupukin jälleen kerran paikan päälle.

Vuoden omaishoitajan palkitseminen

Yhdistys palkitsi pikkujoulujen yhteydessä vuoden 2019 omaishoitajaksi Anneli Piisilän. Anneli toimii puolisonsa Matin omaishoitajana. Hän pitää huolen niin omasta kuin Matin jaksamisesta. He osallistuvat yhdessä ja erikseen yhdistyksen järjestämiin vertaisryhmiin. Anneli on tukenut ja auttanut Mattia saamaan itselleen uusia ystäviä, harrastuksia ja mahdollisuuden elää hyvää elämää muistisairaudesta huolimatta.

Muuta merkittävää

Kouvolalaisten yhteinen ilta oli 14.2.2019. Tapahtumassa järjestettiin myös paneelikeskustelu. Mukana yhdistyksen ja muistiluotsitoiminnan esite- ja infopöydän äärellä olivat muistiluotsityöntekijät Tiina Orava ja Jenni Pussinen, vapaaehtoinen Irja Kauppila ja hallituksen jäsen Tuija Ahola.

Yhdistyksen kevätkokouksen yhteydessä vieraili kehittämispäällikkö Helena Launiainen Miina Sillanpää Säätiöltä. Hän esitteli paikan Miina Sillanpää Säätiön ja Muistiliiton kehittämää verkkopalvelua, Muistipuistoa®. Palvelu on tarkoitettu kaikille ikääntyville, jotka haluavat edistää aivojensa toimintakykyä. Paikalla oli myös myyntipäällikkö Olli Göös esittelemässä Suvanto Care henkilöturvapalvelua.

Aivoviikko (viikko 11) avattiin yhdistyksellä avointen ovien merkeissä jo perjantaina 8.3.2019. Hallituksen jäsen ja vapaaehtoinen Kimmokkeita aivoille -ryhmien ohjaaja Kimmo Mäkinen oli esittelemässä itse ideoimiaan pelejä yhdistyksen kokoustilassa.

Yhdistyksen tiloissa järjestettiin kevään 2019 aikana ”Muistisairaana psykoterapeuttinen hoito ja hoiva” -koulutus. Kouluttajana toimi Sanna Aavaluoma. Koulutus sisälsi kuusi kokopäivän koulutuspäivää. Yhdistyksestä koulutukseen osallistui Kymenlaakson Muistiluotsi toiminnasta vastaava Tarja Levonen.

Toukokuussa geronomiopiskelijat Outi Blomberg ja Heidi Muurinen pitivät Luonto lähelle -oppaan esittelytilaisuuden. Oppaan aiheena on luontokokemusten luominen muistisairaana kotiin. Opas sisältää harjoituksia ja aktiviteettejä kotona toteutettavaksi. Opas on sähköisessä muodossa yhdistyksen kotisivuilla.

Muistiliitto ja Omaishoitajaliitto järjestivät webinaarin 31.10.2019 ”Omaishoitajan oikeudet ja tukea kommunikointiin”. Koulutus oli tarkoitettu muistisairaana omaisille. Kouvolan seudun Muisti ry yhdessä Kymenlaakson Muistiluotsin kanssa mahdollisti luennon seuraamisen yhdistyksen kokoustilassa etäyhteyden kautta. Paikalle saapui 19 henkilöä. Läheiset saivat tarvitsemaansa tietoa, tieto koettiin tärkeäksi. Tilaisuuteen tuli paikalle uusia ihmisiä, jotka saivat tietää mistä saavat apua/tukea, kun tarvitsevat sitä.

Parinkymmenen hengen porukalla osallistuttiin Pohjois-Karjalan Muisti ry:n ”Aktiivit muistin asialla – vierellä kulkien” -seminaariin. Seminaari oli Joensuussa lauantaina 16.11.2019.

Yhdistykselle valmistuneita opinnäytetöitä:

- geronomiopiskelijat Blomberg Outi ja Muurinen Heidi: Luonto lähelle -opas luontokokemusten luomiseen muistisairaana kotona: kuvaus suunnittelusta ja toteutuksesta
- sosiaalialan ylempi ammattikorkeakoulututkinto geronomi Levonen Tarja: Kouvolan seudun Muisti ry:n palvelutuotannon kehittäminen: Toimintaympäristömuutos mahdollisuutena

2. MUISTISAIRAUKSIEN ASIAANTUNTIJA- JA TUKIKESKUS KYMENLAAKSON MUISTILUOTSI

Muistiluotsi toimii STEA:n (Sosiaali- ja terveys ministeriön avustusosasto) pysyvällä Ak-rahoituksella ja on osa valtakunnallista Muistiliiton koordinoimaa asiantuntija- ja tukikeskusverkostoa. Verkostoon kuuluu 18 maakunnallista Muistiluotsia. Kymenlaakson Muistiluotsissa hallinnoivana yhdistyksenä on Kouvolan seudun Muisti ry. Kymenlaakson Muistiluotsi toimii Kymenlaakson maakunnan alueella ja yhteistyökumppanina on Kotkan Seudun muistiyhdistys ry. Muistiluotsi toimii alueellaan yhteistyössä kuntien, yksityisten ja kolmannen sektorin kanssa.

Kymenlaakson Muistiluotsi tarjoaa tukea, tietoa ja toimintaa muistisairaille ja läheisille koko maakunnan alueella.

Tukea:

- ohjausta ja neuvontaa muistiasioissa puhelimitse ja henkilökohtaisesti
- tukea muistipulmissa, apua palveluviidakossa
- tilaisuuksia vaihtaa ajatuksia muiden samassa tilanteessa olevien kanssa
- mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa sekä tuoda esille muistisairaiden tarpeita

Tietoa:

- muistisairauksista
- muistisairaana ja läheisen hyvinvoinnista ja aivoterveystä
- alueen palveluista
- arjen apukeinoista

Toimintaa:

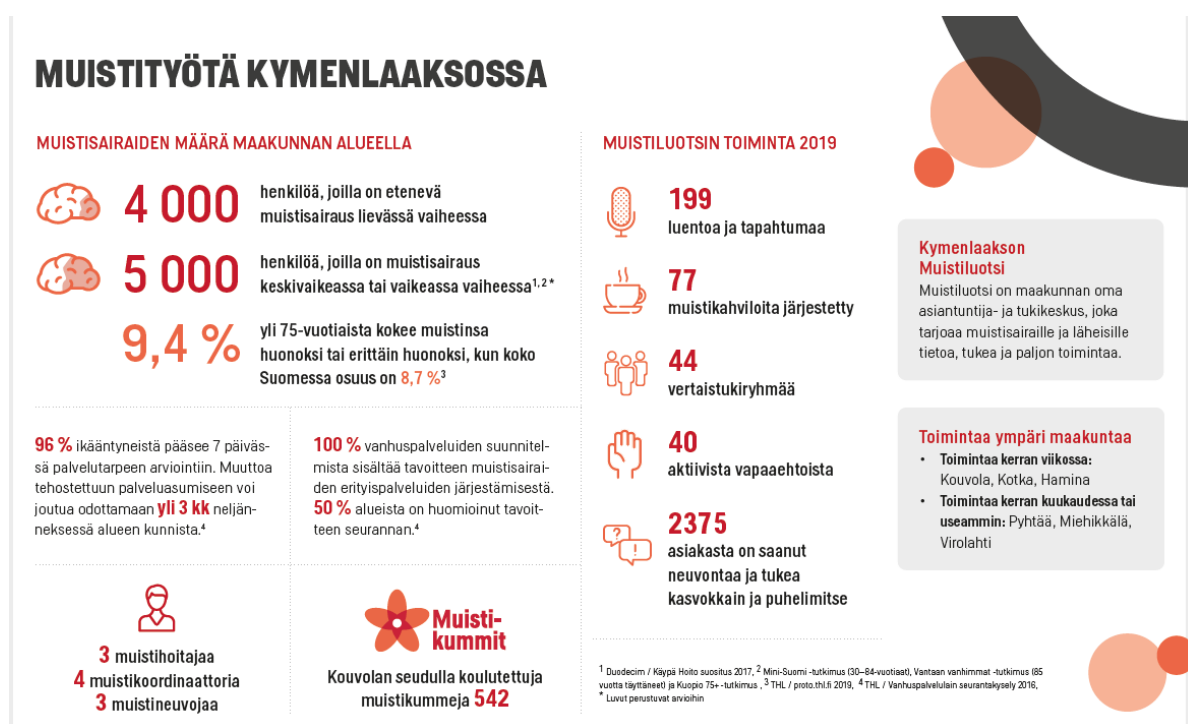
- muistikahviloita ja vertaistukiryhmiä sairastuneille ja läheisille
- vapaaehtoisia Muisti-KaVeReita
- mahdollisuus tehdä vapaaehtoistyötä
- luentoja ja tapahtumia
- virkistystä ja mukavaa yhdessäoloa

Toiminnan keskeiset osa-alueet ovat asiakastyö, vapaaehtois- ja vertaistoiminta sekä vaikuttamis- ja verkottumistyö. Kymenlaakson Muistiluotsin järjestämä toiminta maakunnassa on ainutlaatuista eikä vastaavaa toimintaa järjestä muut tahot. Toiminnan kehittämisessä hyödynnetään toiminnanohjausjärjestelmää, valtakunnallista muistiluotsiverkostoa sekä toiminnassa mukana olleiden palautteita.

TOIMINNAN YDINOSA-ALUEET

Asiakastyöllä, vapaaehtois- ja vertaistoiminnalla sekä vaikuttamisella ja verkottumisella tuetaan muistisairaita ihmisiä ja heidän läheisiään oman näköisen hyvän elämän jatkamiseen kotona sekä lisätään osallisuutta järjestämällä mahdollisuuksia toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin sekä järjestetään avointa vertaistukitoimintaa maakunnallisesti. Kymenlaakson Muistiluotsin toiminnan tavoitteet vuodelle 2019 olivat muistiluotsitoimintojen jatkuminen ja kehittäminen. Tukea, tietoa ja toimintaa oli saatavilla maakunnan alueella tasapuolisesti. 80% Kymenlaakson Muistiluotsin toiminnoista suunnattiin muistisairauteen sairastuneille ja heidän läheisilleen. Muistisairaajat osallistuivat (20%) toiminnan suunnitteluun.

Asiakastyön toimenpiteitä ovat henkilökohtainen ohjaus ja neuvonta. Muistisairaille ja heidän läheisille tarjottiin mahdollisuuksia osallistua erilaisiin avoimiin ja suljettuihin toimintoihin. Niitä toteutettiin oppilaitosyhteistyönä, ostopalveluna, vapaaehtoisten ja työntekijöiden voimin.

Vapaaehtois- ja vertaistoimia olivat erilaiset info/luento- ja koulutustilaisuudet toiminnassa mukana oleville, toimintaan mukaan haluaville ja myös muille muistiperheiden parissa toimiville vapaaehtoisille. Vapaaehtoiset osallistuivat toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen sekä ohjasivat useita ryhmiä ja toimivat muistikavereina.

Vaikuttamis- ja verkottumistyö oli Muistiyhdistysyhteistyötä, paikallisten yhteistyöverkostojen tapaamisia, kuntayhteistyötä, maakunnallisiin yhteistyöverkostojen kokouksiin osallistumista, infojen ja luentojen järjestämistä suurelle yleisölle, osallistumista erilaisiin tapahtumiin ja muihin yleisötilaisuuksiin. Osa vaikuttamis- ja verkottumistyötä olivat myös

yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet, opiskelijoiden ohjaus ja medianäkyvyys, kannanotot ja päättäjätapaamiset.

ASIAKASTYÖ

”Osallistujat kokivat, että ovat saaneet ryhmässä vertaistukea ja tutustuneet uusiin ystäviin.”

Henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa toteutettiin kohtaamalla ihmisiä Kouvolan ja Kotkan toimistoilla sekä matalan kynnyksen paikoissa Kouvolassa, Kotkassa ja Haminassa. Asiakastapaamisia kirjattiin toimintalokiin maaliskuussa ja lokakuussa. Kahden kuukauden asiakaslokiin kirjattujen yhteydenottojen keskiarvo kerrottiin 11:llä. Tämän perusteella arvioitiin vuoden 2019 tavoitetun 2375 ihmistä joko kasvokkain tai puhelimitse. Kaikista asiakaskontakteista 52% oli muististaan huolestuneita tai muistisairaita ja heidän läheisiään. Yli 60% kontakteista liittyi asiakastyön toimenpiteisiin. Yhteydenottajista 84% koki saaneensa apua tilanteeseensa.

Yli puolet yhteydenotoista koski Kymenlaakson Muistiluotsin ja yhdistyksen järjestämää toimintaa. Kontakteista 34% liittyi muistisairauden oireisiin ja tutkimiseen, hoitomahdollisuuksiin, muistisairauteen sairastuneen ihmisten ja läheisten jaksamiseen ja selviytymiseen sekä muistin toimintaan. Lisäksi Kymenlaakson Muistiluotsi on osallistunut valtakunnallisen Muistineuvotukipuhelin päivystykseen, joka tarjoaa muistisairauksiin liittyvää ohjausta ja neuvontaa. Näitä puheluita ei kirjattu toimintalokiin.

Muistisairaiden ryhmätoimintoja järjestettiin Kymenlaaksossa vuoden 2019 aikana 25 eri ryhmää ja vertaistukiryhmätoimintoihin osallistui 139 ihmistä. Ryhmätoimintoihin osallistuminen antaa tilaisuuden vertaisten väliseen

keskusteluun ja mukavaan yhdessä oloon. Ryhmissä oli myös mahdollisuus tutustua uusiin ihmisiin. Ryhmäläisiltä kerättyjen palautteiden mukaan *"Kotona jo odottaa seuraavaa kertaa, pysyy iloisena ja reippaalla mielellä kun on joku paikka, minne mennä."* ja *"Täällä olen tuntenut olevani tasavertainen muiden kanssa."* Palautteen antaneista lähes 100% koki vertaisuuden lisääntyneen.

Omaisista ja läheisistä osallistui vertaistukiryhmiin 39 ihmistä, he osallistuivat ryhmätoimintoihin yhteensä 206 kertaa. 62 % palautteen antaneista oli saanut paljon tietoa muistisairaudesta ja 35 % jonkin verran. Vertaisuuden kokemus oli palautteen antaneilla lähes 100%. *"Olin huonolla tuulella, kun tänne lähdin, mutta nyt, kun olen saanut purkaa, niin on hyvä mieli ja tuntuu, että olisi 10 kiloa huolia jäänyt pois."* Läheisille järjestettiin muistitietoilloja sekä Kotkassa että Kouvolassa. Kotkassa muistitietoillat järjestettiin yhteistyössä Kotkan Seudun muistiyhdistys ry:n kanssa. Asiakaspalautteissa tilaisuuksien tärkeimpänä antina koettiin muun muassa tiedon saaminen muistisairauksista, kohtaamisesta sekä muiden kokemusten kuuleminen.

Eriyistä kiitosta annettiin vertaistapaamisen järjestämisistä henkilöille, joille muistisairaus aiheuttaa erityisesti näkemisen ja hahmottamisen vaikeuksia. Näitä ovat Alzheimerin taudin epätyypillinen posteriorinen muoto, Posteriorinen kortikaalinen atrofia ja Bensonin tauti.

Kaikille avoimiin muisti- ja aivoterveystapahtumiin osallistui lähes 2000 kymenlaaksolaista. Maakunnassa järjestettiin 77 Muistikahvilaa. Muistikahviloissa oli 907 kävijää ja muistiluentoja ja -infotilaisuuksia kävi kuulemassa reilu tuhat ihmistä. Osa muistikahviloista on muotoutunut toiminnallisiksi kohtaamispaikoiksi, jossa toiminnan ja kahvittelun ohessa saa myös tietoa muistiasioista. Osallistujat toivoivat etenkin lisää toiminnallisuutta ja keskustelua. Kaikkien Muistikahviloiden palautteiden yhteenveto: Palautteen antaneista 1) 98 % sai sellaista tietoa mitä tuli hakemaan, 2) 98 % tietää mistä saa apua, jos muistiasiat huolettaa ja 3) 99 %:n mielestä nyt on helpompaa hakeutua tuen ja avun piiriin. Uusia osallistujia Muistikahviloissa oli 384.

Asiakkaita kutsuttiin avoimilla kutsuilla mukaan suunnittelemaan toimintaa ja toiminnan sisältöjä. Elokuun ensimmäisenä päivänä pidettiin suunnittelupiknik Kouvolassa. Tilaisuuteen osallistui 3 kiinnostunutta, ideoita saatiin sitäkin enemmän.

Kymenlaakson Muistiluotsi osallistui Hyvinvointia ja voimavaroja iäkkäille pariskunnille muistisairauden kohdatessa -tilaisuuteen, joka pidettiin Kouvolassa 28.10.2019 Kouvola-talossa. Tilaisuuden järjesti Vanhustyön keskusliitto. Alueohjaaja Laura Rautiainen kertoi, miten voimme lisätä ikääntyvien pariskuntien hyvinvointia ja voimavaroja muistisairauden kohdatessa ja miksi aivoterveystiedon huolehtiminen on tärkeää. Tarja Levonen kertoi yhdistyksen ja Kymenlaakson Muistiluotsin toiminnoista. Tilaisuus oli samalla info keväällä 2020 alkavasta Omahoitovalmennusryhmän ohjaajakoulutuksesta ja -toiminnasta. Tilaisuuteen osallistui 7 henkilöä.

VAPAAEHTOIS- JA VERTAISTOIMINTA

"Tekemisen lomassa on uusien ihmisten helppo tulla tutustumaan toimintaan."

Vapaaehtoistoiminnassa mukana olleet vapaaehtoistoimijat ohjasivat kaikille avoimia ryhmiä. Aivoterveyttä edistettiin niin liikunnan, pelien, musiikin, taiteen kuin kulttuurinkin keinoin. Toiminnassa oli mukana 40 vapaaehtoistoimijaa, Muisti-Kaveri avunsaajia oli 12. Vapaaehtoisten ohjaamiin vertaisryhmiin osallistuneista ja palautteen antaneista (7 eri ryhmää) 56 % kokee toiminnan tukeneen arjessa selviytymistä paljon tai erittäin paljon ja 87 % kokee toiminnan virkistäneen oloa paljon tai erittäin paljon. Vapaaehtoisten ohjaamia ryhmiä on kokoontunut 104 kertaa ja niissä on ollut 195 osallistujaa, käyntikertoja 703. Vapaaehtoisten ohjaamiin ryhmätoimintoihin osallistuneiden palautteita: *"Ryhmä auttaa alkuun viikon käynnistyksessä, antaa iloa, mielenvirkistystä ja jaksamista arjessa. Virkistävä vertaisryhmä", "Parasta oli ajatusten vaihto ja myönteinen vertaistuki. Kaikkia kuunneltiin ja huomioitiin."* ja *"Ryhmästä saa vertaistukea ja se auttaa selviämään arjessa."*

Muisti-KaVeRi koulutus järjestettiin Haminassa ja Kouvolassa. Kouvolassa järjestettiin myös Muistikummilähetteläkoulutus, jonka kouluttajana toimi Muistiliiton projektisuunnittelija Päivikki Paakkanen. Vapaaehtoistenkoulutuksiin osallistui yhteensä 30 henkilöä. Kouvolaan suunniteltu Ahaa!-aivotreeniryhmien ohjaaja koulutus ei toteutunut ilmoittautuneiden vähyyden vuoksi. Muistiluotsityöntekijät tekivät 6 Muisti-KaVeRi -kotikäyntiä. Muistikaveruudet alkavat aina kotikäynnillä. Infoja tai luentoja omille tai muiden vapaaehtoisille käytiin pitämässä 5 kertaa, tilaisuuksissa tavoitettiin 47 henkilöä. *"Vapaaehtoisten tieto muistisairauden vaikutuksista lisääntyi. Kohtaaminen on helpompaa."*

Vapaaehtoisten tapaamisia järjestettiin seuraavasti: Mauste-ryhmä (2) on vapaaehtoistoiminnan kehittämistyöryhmä. Pienryhmässä tarkoituksena on kehittää vapaaehtoistoimintaa yhdessä toiminnassa mukana olevien vapaaehtoisten kanssa. Kauden aloitus järjestettiin sekä Etelä-Kymenlaakson että Kouvolan vapaaehtoisille (4) ja joulukuussa kaudenpäättös (2). Vapaaehtoisten tapaamisiin osallistui 34 henkilöä. Tapaamisissa vapaaehtoiset saivat tietoa ja vertaisuutta.

Ensimmäinen maakunnallinen muistivapaaehtoisten kiitosjuhla järjestettiin Anjalatalossa 26.8.2019. Kiitosjuhlaan kutsuttiin vapaaehtoisia maakunnan molemmista muistiyhdistyksistä, Muistiaktiivit sekä muistiluotsin vapaaehtoistoimijoita. Juhla oli pidetty, ja jatkoa vastaavanlaiselle tapahtumalle toivottiin.

Kymenlaakson Muistiluotsi osallistui Kouvolassa vapaaehtoistreffeille 17.9.2019, siellä esiteltiin oman yhteisön tarjolla olevia vapaaehtoistoiminnan tehtäviä.

Kuva Vapaaehtoisten kiitosjuhla Anjalassa.

VAIKUTTAMISEN JA VERKOTTUMISEN TOIMENPITEET

Kymenlaakson Muistiaktiivit -ryhmä

Muistiaktiivit ovat muistisairaiden ja heidän läheistensä maakunnallinen asiantuntijaryhmä. Muistiaktiivien tehtävänä on kommentoida ja tuoda esiin näkemyksiä Muistiluotsin toiminnasta ja kiinnittää huomiota ja ottaa kantaa muistisairaiden ihmisten ja heidän läheisten kannalta tärkeisiin ajankohtaisiin kysymyksiin. Muistiaktiivit kokoontuivat vuoden aikana tapaamisiin yhteensä neljä kertaa.

Kymenlaakson Muistiaktiivit vierailivat myös Muistiliiton kutsumana 13.2.2019 eduskunnan Pikkuparlamentin auditoriossa. Tilaisuuden järjesti Eduskunnan muistikerho ja Vammaisasian yhteistyöryhmä VAMYT sekä Muistiliitto ja Muistiaktiivit. Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko toivotti vierailijat tervetulleeksi ja kohti muistiystävällistä Suomea.

Eduskuntavaalikampanja -muistinpuolustajat

Kymenlaakson Muistiaktiivi ryhmäläiset muokkasivat oman vaaliesitteen, joka oli jaossa aivoviikolla sekä eri tilaisuuksissa ympäri maakunnan. Tiedon lisäksi vaaliesitteessä oli muistiaktiivien toiveita ehdokkaille:

- muistisairaat ihmiset tulisi huomioida päätöksenteossa.
- jokaisella olisi mahdollisuus saada diagnoosi mahdollisimman varhain
- tekstit ja ohjeet olisivat selkeitä, jotta muistisairaahan ihmisen on helpompaa lukea ja ymmärtää niitä
- ammattilaiset puhuisivat kansankieltä, ei pitkiä lauseita ja kapulakieltä
- vanhusten hoidon laadun parantaminen

Kymenlaakson Muistiaktiivien sihteeri Tarja Levonen vei Kymenlaakson Muistiaktiivien terveiset Kouvolassa 27.3.2019 pidettyyn Kymenlaakson sote-

ja hyte-järjestöjen yhteiseen vaalipaneeliin. Kymenlaakson Muistiaktiivien vaaliesitteessä esitettiin toive eduskuntavaaliehdokkaille ryhtyä muistinpuolustajaksi. Muistinpuolustajiksi mukaan lupautuivat Piia Kleimola, Jenni Aikio, Hanna-Kaisa Lähde ja Paula Werning.

Kymenlaakson Muistiaktiivit vierailivat vertaistapaamisessa Päijät-Hämeen Muistiaktiivien luona Lahdessa 23.8.2019.

Kymenlaakson projektiryhmän tapaamisiin osallistuttiin mahdollisuuksien mukaan.

Medianäkyvyys

Kymen-Sanomissa 28.1.2019 julkaistiin yleisönosastokirjoitus ”Muistisairaus ei vie oikeutta hyvään elämään”. Artikkelin kirjoittivat Sanna Hellsten, Tiina Orava ja Jenni Pussinen. Sama kirjoitus julkaistiin Kouvolan Sanomissa 4.2.2019.

Yhteistyö

Verkostoissa ja työryhmissä huomioitiin muistisairauteen sairastuneiden ihmisen ja läheisen tarpeet. Palautteiden antaneista yhteistyökumppaneista 73 % oli täysin samaa mieltä ja 27 % samaa mieltä, että yhteistyö edistää alueen muistisairauteen sairastuneiden ihmisten ja läheisten hyvinvointia. Yhteistyökumppanit kuvasivat mitä hyötyjä ja vaikutuksia he olivat huomanneet Muistiluotsin toiminnalla olleen alueen muistisairaisiin ihmisiin ja heidän läheisiinsä:

”Tietoisuus muistisairauksista leviää ja muistiasioista uskalletaan kysyä entistä enemmän. Toiminta kokoaa yhteen muistisairaita ihmisiä ja heidän läheisiään ja he saavat myös vertaistukea.”

”Yhtä aikaa tapahtuva ryhmätoiminta omaiselle ja muistisairaalle tuo hoitajalle hetken helpotuksen ja vertaistukea.”

Yhteistyökumppanit arvioivat Muistiluotsitoiminnan hyötyjä ja vaikutuksia:

”Ihmiset saavat tietoa yhdistyksestä ja sen toiminnasta, herättää ihmisiä ajoissa menemään muistitutkimuksiin.”

”Yhteistyöstä saa tietoa, jota välitetään potilaille.”

”Opiskelijat ovat päässeet tekemään merkityksellistä muistisairaahan kohtaamista aidoissa tilanteissa, joita koululla ei ole mahdollista toteuttaa.”

”Muistiluotsien asiantuntijuus tukee omaa asiantuntemustamme ja uskon vakaasti, että yhdessä saadaan asetetut tavoitteet hyvin toteutumaan.”

Toiminnan keskeisiä yhteistyökumppaneita ja keskeisin yhteistyömuoto olivat:

- Kotkan Seudun muistiyhdistys ry. Kotkan Seudun muistiyhdistyksen hallituksen jäseniä on mukana kehittämistyöryhmässä.

- Muistiliitto / valtakunnallinen Muistiluotsiverkosto: tärkeää asiantuntijaosaamisen vaihtoa
- Kymsote, Muistipoliklinikat: asiakasohjaus
- Kymsote, Ikääntyneiden varhaisen tuen palvelut: asiakasohjaus, tapahtumien järjestämisyhteistyö
- Kymsote, omaishoidon yksikkö: omaishoitoinfo tilaisuudet
- Kaakkois-Suomen sote järjestöjen verkosto, Järjestö 2.0 hankkeen projektiryhmä: ryhmään osallistuminen ja asiantuntijuuden vaihto, Kymenlaakson järjestöryhmän varajäsenyys
- Kouvolan kansalaisopisto: tapahtumien järjestämisyhteistyö
- Kaakonkulman vapaaehtoistyön yhteistyöverkosto: tapahtumien järjestämisyhteistyö
- Kotkan ikäihmisten vapaaehtoistyön kehittämistyöryhmä: tapahtumien järjestämisyhteistyö
- Kaakkois-Suomen Sosiaalipsykiatrinen yhdistys ry: tapahtumien järjestämisyhteistyö
- Ikäinstituutin säätiö, Ikäopisto -hanke: tapahtumien järjestämisyhteistyö, aiesopimus, kumppanina pilotoimassa Mielen hyvinvointia Kouvolassa, ohjausryhmäjäsenyys
- Kouvolan kaupunki: yhteisöllisyyden edistäminen
- Kumppanuustalo Viikari Kotkassa ja Hilma Haminassa: tapahtumien järjestämisyhteistyö
- Eläkeliiton paikallisyhdistykset Elimäki, Jaala, Valkeala ja Virolahti: tapahtumien järjestämisyhteistyö
- Kymenlaakson seurakunnat: tapahtumien järjestämisyhteistyö
- Ite ja yhdessä -toiminta: tapahtumien järjestämisyhteistyö

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun, Kouvolan aikuiskoulutuskeskuksen ja Ekamin kanssa tehtiin yhteistyötä tarjoamalla opiskelijoille mahdollisuutta toteuttaa työharjoittelujaksoja Muistiluotsin toiminnassa. Geronomiopiskelijoita toimi vertaisryhmien ohjaajina niin sairastuneiden kuin läheistenkin ryhmissä, sekä Kouvolassa että Kotkassa.

Kymenlaakson Muistiluotsi oli tiiviisti mukana maakunnallisessa toiminnassa osallistumalla maakunnan hankkeisiin joko ohjausryhmän jäsenenä tai työryhmätyöskentelyissä. Tavoitteena oli muistiperheiden aseman ja muistisairauksien tuomien erityispiirteiden huomioiminen maakunnan sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Ikäinstituutin käynnistämä Ikäopisto-toiminnan tarkoituksena on tuottaa mielen hyvinvoinnin monipuolista tietotaitoa ikäihmisten saataville virtuaalisesti ja alueellisesti niin että toiminnassa vahvistetaan järjestökentän osaamista ratkaisukeskeisessä, voimaantumista vahvistavassa ohjauksessa. Kymenlaakson Muistiluotsi työntekijät osallistuivat verkostoitumiseen ja Mielen hyvinvointi -aihetta käytettiin myös Muistikahvila aiheina, avoimissa vertaistapaamisissa sekä ryhmätoiminnoissa.

Muistiluotsityöntekijät kävivät Ikäinstituutin neli- ja kaksipäiväisen mielen hyvinvoinnin valmentaja -valmennuksen. Valmennus tuki osaltaan Ikäopisto -hankkeen pilotointia Kouvolassa. Koulutuksen myötä työntekijät saivat tietoa

ja välineitä mielen hyvinvoinnin vahvistamiseen ja voimaantumista vahvistavaan ohjaukseen.

Kymenlaakson Muistiluotsi osallistui Kymsoten järjestämiin ensitietopäiviin Kotkassa 2, Haminassa 1 ja Kouvolassa 3 kertaa. Tilaisuuksissa esiteltiin alueen muistiyhdistysten ja Muistiluotsin toimintaa.

Alueellinen muistiyhdistysyhteistyö

Yhteistyötapaamisia pidettiin nimellä kehittämistyöryhmän kokous. Ensimmäinen tapaaminen oli heti tammikuun puolessa välissä, jolloin esitettiin Kymenlaakson Muistiluotsitoiminnan resurssit vuodelle 2019, Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskuksen (STEA) myöntämän avustuksen mukaisesti. Läheiset olivat Kymenlaaksossa toivoneet tietoiltoja ja kehittämistyöryhmä sopi Kotkan Seudun muistiyhdistys ry:n kanssa yhteistyöstä niiden järjestämisen suhteen Kotkassa. Kymenlaakson Kehittämistyöryhmän lisäksi sovittiin kokoontumisia pienemillä työryhmillä mm. suunnittelemaan yhteistä toimintaa aivoviikolle ja muistiviikolle. Kotkan Seudun muistiyhdistys ry:n kanssa sovittiin, että vuonna 2019 muistiluotsityöntekijöille tulevat luentopyynnöt ohjataan Kotkan yhdistykselle.

Toinen tapaaminen pidettiin kesäkuussa, jolloin käytiin läpi syksyn tapahtumia. Kotkan Seudun muistiyhdistys ry on postittanut Kymenlaakson Muistiluotsin tulostaman Etelä-Kymenlaakson Toimintakalenterin (kevät 2019 ja syksy 2019) jäsenilleen kaksi kertaa vuodessa. Toimintakalenteri sisältää muistiluotsitoimintojen lisäksi tietoja Kotkan yhdistyksen toiminnoista. Myös Muistiluotsi on jakanut maakunnassa tapahtuvissa tilaisuuksissa Toimintakalenteria myös muille kuin jäsenistölle. Kappalemääräisesti puhutaan yli tuhannesta Etelä-Kymenlaakson Toimintakalenterista. Vuoden kolmas tapaaminen järjestettiin etäyhteyden avulla elokuussa Mini-LYHTY -tapaamisen jälkeen.

Mini-LYHTY tapaaminen järjestettiin 7.8.2019 Kouvolassa, Nuorisokeskus Anjalassa. Mini-LYHTY tapaamiseen osallistuivat Kotkan Seudun muistiyhdistys ry:n ja Kouvolan seudun Muisti ry:n hallituksen jäseniä sekä muistiluotsityöntekijät. Mukana olivat myös Muistiliiton järjestötyön asiantuntija Anna Salmi ja neuvontakoordinaattori Mailis Heiskanen. Mini-LYHTY tapaamiset ovat vapaamuotoisia tapaamisia.

Kansainvälinen aivoviikko – Vaali aivojasi

Aivoviikon kynnyksellä yhdistyksellä oli avoimien ovien päivä 8.3.2019 teemalla aivot ja muisti kaipaavat mielihyvää. Aivoterveysten vaaliminen tukee myös sairastuneiden toimintakykyä. Aivoterveystä ei kannata edistää hampaat irvessä. Mielihyväkin on aivoille ja muistille tärkeää. Tilaisuudessa oli mahdollisuus keskustella muistiluotsityöntekijöiden, Kymenlaakson Muistiaktiivien ja toiminnassa mukana olevien vapaaehtoisten kanssa millaisia keinoja voi löytää aivoterveysten edistämiseen. Halukkaat pääsivät myös kokeilemaan Kimmokkeita aivoille -ryhmän erilaisia pelejä sekä tutustumaan läheisten käsityö- ja askarteluryhmän Muistipirkkojen kädentaitoihin. Paikalle saapui 19 ihmistä.

Avointen ovien päivä -kutsu lähetettiin alueen eduskuntavaali ehdokkaille sähköpostitse. Paikalle ei saapunut yhtään eduskuntavaaliehdokasta. Geronomiopiskelijat järjestivät Kotkassa senioreiden talviliikuntatapahtuman senioreille "Aivoterveyttä liikkumalla" tiistaina 12.3.2019. Tapahtumaan osallistui arviolta 60 henkilöä. Muistiluotsin kaksi vapaaehtoista oli mukana käytännön toteutuksessa liikuntaratapisteillä. Muistiluotsin esitepöydän äärellä pysähtyi 11 henkilöä. Tapahtuma järjestettiin yhteistyössä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun geronomiopiskelijoiden, Kotkan Seudun Muistiyhdisys ry:n, Kotkan kaupungin Kotkassa ikäihmisten neuvoston ja Kotka-Kymin seurakunnan kanssa.

Kymenlaakson Muistiluotsin Karhulan toimistolla järjestettiin avoimien ovien päivä keskiviikkona 13.3.2019 aamupäivällä. Paikalle tulleet 3 ihmistä pääsivät tutustumaan Muistiluotsitoiminnan lisäksi Kotkan Seudun muistiyhdistys ry:n toimintaan.

Kaakkois-Suomen Sosiaalipsykiatrinen yhdistys ry:n / Omais- ja läheistyön -projektin kanssa järjestettiin toista kertaa kaikille avoin aivoviikon Muisti ja Mieli -messut. Haminassa Kumppanuustalo Hilmassa järjestetty tapahtuma keräsi paikalle 120 osallistujaa. Päivän aikana oli tietoiskuja muistin ja mielen hyvinvoinnista, työpajoja sekä infopöytiä. Mukana oli mm. elävä kirjasto, aivotreenejä, kukkamandalan tekoa ja digitutorit. Kirkkososiologian professori Anne-Birgitta Pessi oli luennoimassa Myötätunnon ja -innon mullistavasta voimasta ja tilaisuudessa esitettiin myös pienoisenäytelmä "Sano se vaikka sana kerrallaan". Kouvolaan oli järjestetty linja-autokyyti K. Väisänen Ky tilausajona pienellä omavastuulla (12 €). Kyytiin lähti 19 aivoterveystestä kiinnostunutta kouvolaista.

Neurologisen kuntoutuksen apulaisprofessori Susanna Melkas kävi luennoimassa aiheesta Miten muistiin ja tiedonkäsittelyyn voi vaikuttaa. Tilaisuus oli avoin yleisöluento Kouvolan kansalaisopistolla. Paikalle saapui 84 aivoterveystestä kiinnostunutta ja netin välityksellä luentoa seurasi 29 henkilöä.

Lisäksi aivoviikon aikana järjestettiin Kuusankoskella Muistikahvila, jonka aiheena oli "Mielen hyvinvointia arkeen" sekä muisti-info tilaisuus Hyvinvointipiste Virtaamossa Kouvolassa.

Muistifoorumi – Muistisairaana ihmisen hyvä hoito ja voimaannuttava ohjaaminen

"Motivaatiota kehittää arkea työpaikalla muistisairaiden kanssa. Uutta tietoa ja hyvän mielen."

Muistifoorumi järjestettiin 22.5.2019. Maksuton Muistifoorumi oli suunnattu kymenlaaksolaisille muistiammattilaisille. Tiedon lomassa oli mahdollista verkostoitua ja jakaa hyviä käytäntöjä. Yleislääketieteen erikoislääkäri Ari Rosenvall avasi foorumin kertomalla tutkimusnäyttöön perustuvasta muistisairaana hoidosta ja Ikäinstituutista KM, ratkaisukeskeinen valmentaja Stina Fågel johdatti foorumilaiset voimaannuttavan ohjauksen saloihin. Mielen

hyvinvointia arkeen -työpajoissa päästiin harjoittelemaan aihetta yhdessä sekä jakamaan tietoa ja kokemuksia. Paikalla oli 65 ammattilaista. Palautteen antaneiden mukaan 76% koki saadun tiedon hyödylliseksi ja 56%:a hyvien käytäntöjen jakaminen hyödytti.

Muistiviikko 2019

Muistiviikko käynnistyi Muistikummituokioilla Kouvolassa, Miehikkälässä ja Virojoella. Muistiluotsityöntekijät olivat tavattavissa Haminassa ja Kotkassa terveys- ja hyvinvointipisteillä. Seurakuntien järjestämässä Muistimessuissa, Haminassa ja Kouvolassa, oli Kymenlaakson Muistiluotsin infopiste ja ihmisillä mahdollisuus keskustella Muistimessun jälkeen muistiluotsityöntekijän kanssa.

Muistiviikon avoin yleisöluento Kouvolan kansalaisopistolla oli 17.9.2019. Geriatrian erikoislääkäri Marja Manninen-Ollberg luennoi ”Kuinka tunnistaa muistisairaudet?”. Luentoa seurasi 12 henkilöä.

Muistiseminaari 2019 - Muistiystävällisiä tekoja järjestettiin yhteistyössä Kymenlaakson Muistiaktiivien ja Kotkan Seudun muistiyhdistys ry:n kanssa. Seminaariin osallistui 65 henkilöä. Asteikolla 5-1 (5=kiitettävä, 1=välttävä) palautteen antaneiden keskiarvo Muistiseminaarista oli 4,53. Muistiseminaarin juontajana toimi Kymenlaakson Muistiaktiivi Leila Blomerus.

”Hienoa, kun esiintyjinä sellaisia kenellä kokemuksia käytännön arjesta. Sellaiset ovat mielenkiintoisia ja hyviä.”

”Todella vaikuttava ja antoisa päivä, iso kiitos”

Kehittävä vertaiskäynti

Kaikki muistiluotsityöntekijät osallistuivat Päijät-Hämeen Muistiluotsi työntekijöiden kanssa yhteiseen kehittävään vertaiskäyntiin. Tapaamisia oli vuoden aikana kaksi. Tapaamisissa käytiin läpi Muistiluotsin toiminnan osa-alueista nousseita kehittämistä vaativia kohtia. Vertaiskäyntitapaamiset on koettu mielenkiintoisiksi ja aidosti toimintaa kehittäviksi.

Asiantuntijuuden ylläpito

Muistiluotsityöntekijät osallistuivat vuoden aikana useampiin koulutustilaisuuksiin (seminaarit, webinaarit ym.) sekä Muistiliiton Muistiluotsikoordinaation verkostotapaamisiin. Ammattitaidon ylläpitäminen ja toiminnan kehittämiseen liittyvä koulutus koetaan tärkeäksi ja tarpeelliseksi. Kymenlaakson Muistiluotsityöntekijät ovat sitoutuneita valtakunnallisiin sekä alueellisiin muistiluotsiverkostotapaamisiin.

Kouluttaja Sanna Aavaluoman 6-päiväinen ”Muistisairaahan psykoterapeuttinen hoito ja hoiva” -koulutus järjestettiin keväällä 2019 Kouvolan seudun Muisti ry:n tiloissa. Tarja Levonen osallistui koulutukseen.

PROJEKTIN RESURSSIT

Kymenlaakson Muistiluotsin talousarvio vuodelle 2019 oli yhteensä 267.000 €. Muistiluotsityöntekijöinä työskentelivät toiminnasta vastaava geronomi AMK Tarja Levonen, geronomi AMK Sanna Hellsten ja sairaanhoitaja, geronomi AMK Tiina Orava ja sosionomi YAMK Jenni Pussinen.

Käytössä oli kaksi toimistoa: Karhulassa Vesivallinaukiolla sekä Kouvolassa Hallituskadulla. Lisäksi vuokrattiin tiloja tarpeen mukaan eri ryhmien käyttöön. Kymenlaakson Muistiluotsin erityispiirteinä ovat muistisairaahan kohtaaminen ja vuorovaikutusosaaminen TunteVa®.

Kymenlaakson Muistiluotsi on sitoutunut yhteisesti sovitun toiminnanohjausjärjestelmän hyödyntämiseen sekä muistiluotsiverkostoon. Kehittävä vertaiskäynti toteutettiin Päijät-Hämeen Muistiluotsikeskuksen kanssa.

Vuosikertomuksen laatijat:

Kouvolan seudun Muisti ry

Muistisairauksien asiantuntija- ja tukikeskus Kymenlaakson Muistiluotsi

Toiminnasta vastaava Tarja Levonen

Muistiluotsityöntekijä Jenni Pussinen

Muistiluotsityöntekijä Sanna Hellsten

Muistiluotsityöntekijä Tiina Orava